

Serge Bloch
Frédéric Boyer

JEZUS

Opowieść o Słowie

dwie siostry

Serge Bloch
Frédéric Boyer

JEZUS

Opowieść o Słowie

z języka francuskiego przełożył
Tomasz Swoboda

Wydawnictwo Dwie Siostry
Warszawa 2023

Nie chcieliśmy opowiadać Ewangelii ani pisać biografii Jezusa. Chcieliśmy opowiedzieć o skarbie, jakim było Słowo wybrzmiało ponad dwa tysiące lat temu, oraz o pamięci, jaka po nim pozostała. O tym, w jaki sposób wciąż możemy je dzisiaj słyszeć, rozumieć i rozważać. O Słowie, które nie wyłoniło się znikąd, lecz powstało z wierności wobec innych słów, innych obietnic. Długo wyczekiwana postać staje się ciałem.

Pojawia się
zwykły człowiek...

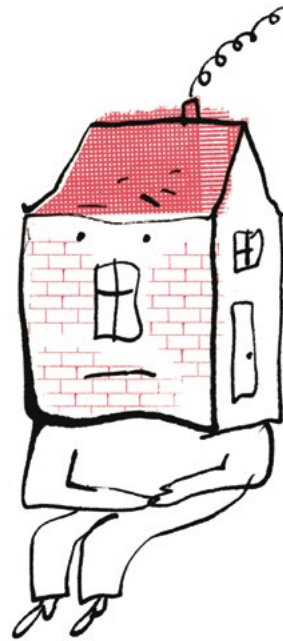
który z czasem
okazuje się
coraz bardziej
niezwykły,

a jego dziwność
i łagodność,

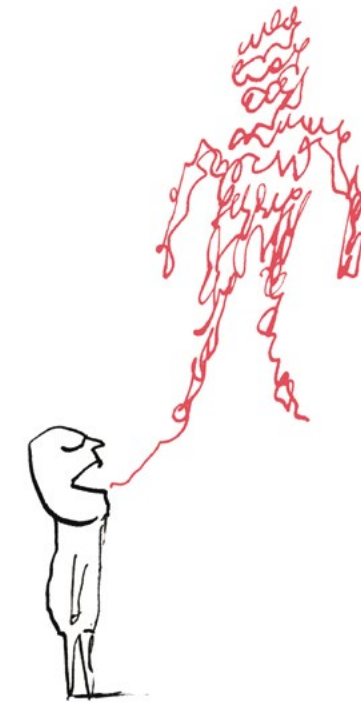
czułość
i radykalność

dają początek
wielu
opowieściom.

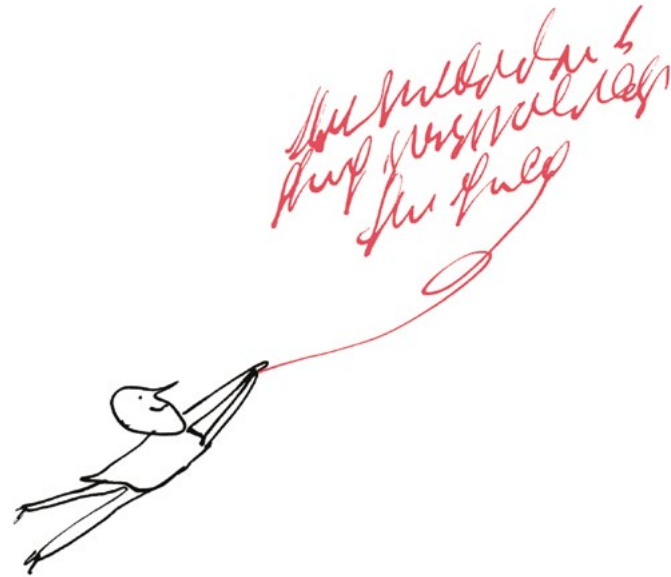
Ewangelia

Życie jest czasem jak stary dom, do którego nikt
nie przychodzi już z wieścią o zwycięstwie.
Czekamy na wiadomość, lecz nie widzimy
biegnącego ku nam posłańca.
Albo nie przypomina ona dobrej nowiny, której
się spodziewamy.
To właśnie nieoczekiwane.
Coś, na co czekaliśmy, nie tego oczekując.

W starożytności słowo „ewangelia” oznaczało wieść
o szczęśliwym zdarzeniu, którą można rozgłaszać,
by się nią radować.
Koronowanie władcy. Zwycięska bitwa.
Triumf w igrzyskach. Wyczekiwane narodziny.
Wieści o wszystkich takich wydarzeniach świętowano
jako ewangelię, czyli dobrą nowinę.
Ewangelia to Słowo, które opowiada nam o tym, czego
wypatrywaliśmy, choć już się tego nie spodziewaliśmy.
To Słowo, które będziemy przekazywać innym.

Ponad dwa tysiące lat temu niejaki Jezus z Nazaretu, Żyd z Galilei, został przez niektórych uznany za kogoś, kto niesie dobrą nowinę wyczekiwaną przez cały lud. Słowo „ewangelia” zaczęło dla nich oznaczać wyzwolenie. Powiał wiatr zmian. Jakiś czas po jego okrutnej śmierci niektórzy zaczęli o nim mówić, przekonani, że nadal jest obecny wśród nich. Uznali go za Syna Bożego, wcielenie prądawnej obietnicy. W przekazywanych z ust do ust opowieściach Jezus stał się kimś, kto przynosi wyczekiwaną od wieków odnowę, odmienia losy świata i ludzkie życie.

Wieści o tym, co powiedział i zrobił, a przede wszystkim przeżył Jezus z Nazaretu, rozeszły się po niewielkiej części Bliskiego Wschodu zajętej przez Rzymian, a potem w całym świecie śródziemnomorskim. I w ogóle na całym świecie. Jezus mówił o tym, jak ważne jest życie ludzkie, jak cenne jest człowieczeństwo wszystkich i każdego z osobna, również tych najmniejszych i najsłabszych, bez względu na płeć, pochodzenie, narodowość.

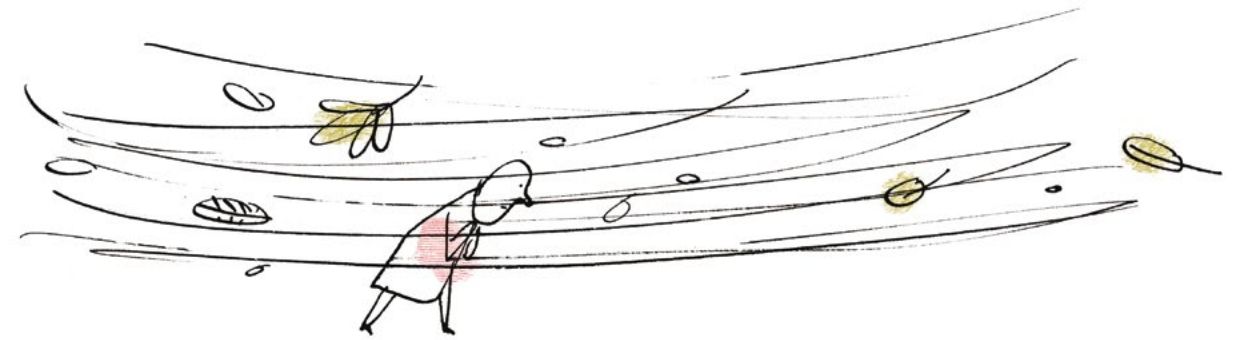
1.

Oczekiwanie

Zaklinam was,
córkę Jerozolimy,
nie rozbudzajcie miłości,
póki nie zapragnie.

Pieśń nad Pieśniami

Czym byłaby nasza troska bez nadziei na pocieszenie?

Przyszłość, której wypatrujesz, jest już w twoim oczekiwaniu –
powie wielki Majmonides.

Świat, który ma nadejść, mieści się czasem w ziarenku piasku.

W ziarenku piasku na pustyni w Judei, ponad dwa tysiące lat temu.

Wtedy pojawia się pytanie: Jak żyć, skoro Świątynia Jerozolimska jest nieustannie plądrowana i bezczeszczona przez obce armie?
Skoro odpowiedzią na bunt jest zawsze rzeź niewinnych?

Jak przerwać tę katastrofę?

Ludzie wyczekują od dawna.
Od ofiary Abła. Od niewoli babilońskiej.

On przybędzie – mówi wciąż ten sam głos.
Zwróci serca ojców ku synom,
a serca synów ku ojcom.

Cicho sza! – słysząc na ulicach Jerozolimy.
Nie mów tak głośno, żeby ptaki nie powtórzyły tych słów tyranom.

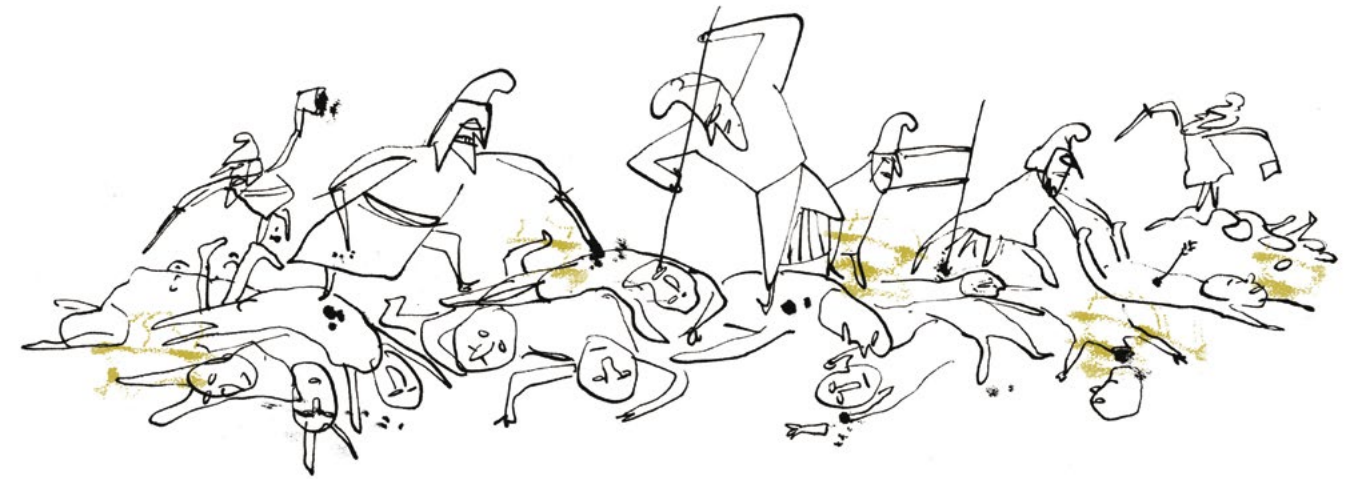
Kiedy przybędzie?
Nie znamy dnia ani godziny.

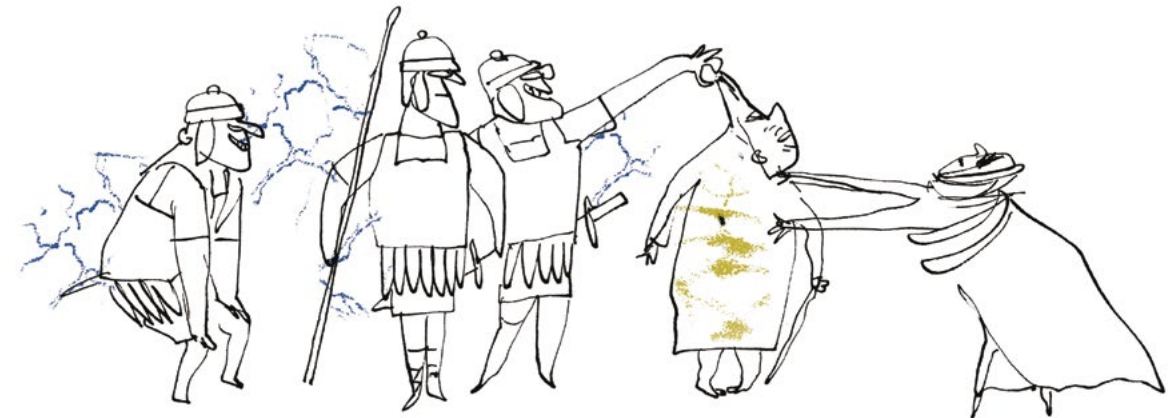
Po czym go rozpoznać?
Jedni wyobrażają go sobie jako króla.
Inni jako żołnierza, kapłana albo proroka.

Jeszcze inni porzucili nawet Świątynię.
I w Kumran, na pustyni, szykują się
do ostatecznego starcia światła i ciemności.

Ludzie są podzieleni.
Wciąż pamiętają o strasznych prześladowaniach, jakich doznali z rąk żołnierzy Antiocha,
którzy w ciągu trzech dni zamordowali ponad czterdzieści tysięcy osób.

Potem to samo robiły wojska Augusta.
Teraz cały kraj znajduje się pod rzymską okupacją.

Wszyscy wspominają pierwszego koronowanego króla, Saula,
który pogrążył się w obłędzie i zgryzocie.

Komentarz

Cała historia, którą tu opowiadamy, jest historią oczekiwania. To, co będzie nazywane Ewangelią, zaczyna się tutaj. Czas, który nadchodzi, zależy od tego, jak się przygotujemy. Lud Izraela przez wiele pokoleń uczył się odczytywać zapowiedzi przyjscia w pismach i modlitwach o bardzo długiej tradycji. W Mojżeszowej Torze, psalmach i prorocत्वach. Żydowski profeci z trzech wieków poprzedzających czasy Jezusa przepowiadali, że zbliża się „Dzień Jahwe”, kres dziejów, który – choć często opisywany w przerażających słowach – miał przynieść wyzwolenie narodu i nastanie władzy królewskiej pochodzącej od Boga (przywrócenie tronu Dawida). Od Machabeuszy w II wieku przed Chrystusem aż po Jerozolimę I wieku powszechnie oczekiwano Mesjasza, lecz wyobrażano go sobie pod różnymi postaciami. Król? Prorok? Bóg? Wódz? Wszyscy na niego czekali, ale nie wszyscy w taki sam sposób, nie wszyscy na tego samego ani z tych samych powodów. Po co czekać? Czego się spodziewać?

13

Ewangelia

19

ROZDZIAŁ 1

Oczekiwanie

41

ROZDZIAŁ 2

Nieoczekiwane

61

ROZDZIAŁ 3

Na pustyni

83

ROZDZIAŁ 4

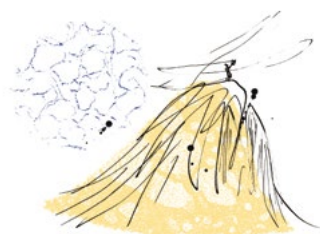
Przygoda

111

ROZDZIAŁ 5

Radość mimo wszystko

137

ROZDZIAŁ 6

Cuda!

161

ROZDZIAŁ 7

Maluczcy

183

ROZDZIAŁ 8

Wspólne życie

205

ROZDZIAŁ 9

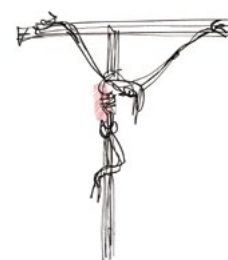
Dawać, dzielić się, dawać siebie

227

ROZDZIAŁ 10

Rozstanie

247

ROZDZIAŁ 11

Nadzieja

269

ROZDZIAŁ 12

Apokalipsa

Od tłumacza

W przekładzie wielokrotnie korzystałem ze sformułowań zawartych w polskich tłumaczeniach Nowego Testamentu, głównie Biblii Tysiąclecia, Biblii Wujka i Biblii gdańskiej. Najczęściej jednak podążałem wprost za tekstem francuskim, odchodzącym od kanonicznych przekładów. Przypomnijmy, że jego autor, Frédéric Boyer, współkierował nowym tłumaczeniem Biblii, które operuje współczesnym językiem i zarazem pozostaje w bezpośredniej bliskości oryginału, stosownie do wymagań nowoczesnego przekładoznawstwa i filologii.

W wypadku cytatów z innych tekstów korzystałem z istniejących polskich tłumaczeń wtedy, gdy w pełni odpowiadały znaczeniu przywoływanych fragmentów. Jeśli nie podaję, czyj przekład przytaczam, tłumaczenia są mojego autorstwa.

Autorstwo przekładów cytowanych w komentarzach do rozdziałów podane jest przy cytowanych fragmentach. Cytat z *Mysli Blaise’a* Pascala na s. 239 przytoczyłem w tłumaczeniu Tadeusza Boya-Żeleńskiego.

Tomasz Swoboda

INSTITUT
FRANÇAIS

Cet ouvrage a bénéficié du soutien des Programmes d’aide à la publication de l’Institut français.
Książkę wydano dzięki dofinansowaniu Institut français w ramach programów wsparcia wydawniczego.

tytuł oryginału: *Jésus. L’Histoire d’une Parole*
tekst: Frédéric Boyer
ilustracje: Serge Bloch

Jésus, l’histoire d’une parole © Bayard éditions, 2020
© Copyright for the Polish edition by Wydawnictwo Dwie Siostry, Warszawa 2023
© Copyright for the Polish translation by Tomasz Swoboda, 2023

wydanie I
ISBN 978-83-8150-434-8

wydawnictwodwiesiostry.pl

tłumaczenie: Tomasz Swoboda
redakcja: Dominika Cieśla-Szymańska
korekta: Anna Mirkowska, Maciej Byliniak
skład i przygotowanie do druku: Piotr Baldyga
druk: Perfekt S.A.

Wydawnictwo Dwie Siostry sp. z o.o.
al. 3 Maja 2 m. 183
00-391 Warszawa

Biblioteki, szkoły, przedszkola, księgarnie i inne instytucje zainteresowane ofertą specjalną zachęcamy do kontaktu z działem handlowym (marketing@wydawnictwodwiesiostry.pl, +48 577 888 278).

Opowieść o Jezusie i jego przesłaniu w nowatorskiej,
literacko-graficznej formie, która przemówi do każdego:
starszych i młodszych, laików i znawców Biblii.

Ponad dwa tysiące lat temu Jezus z Nazaretu przekazał swoim współczesnym skarb: nowe Słowo, dziwne, potężne i niezwykle. Jak wówczas zabrzmiało i jak słyszymy je dzisiaj? Frédéric Boyer, pisarz i znawca Biblii, oraz Serge Bloch, światowej sławy ilustrator, przedstawiają i interpretują wielką biblijną historię, wydobywając ogromną siłę, nowoczesność i aktualność Ewangelii.

To opowieść o zwykłym-niezwykłym człowieku, który pojawił się na ziemi, by odmienić ludzkie życie i losy świata. A zarazem o nas wszystkich: o egoizmie i empatii, wykluczeniu i wspólnotcie, nierównościach i dzieleniu się, arogancji i pokorze. Oraz o szacunku dla człowieczeństwa każdego z nas, również tych najsłabszych i najbardziej pogardzanych, bez względu na płeć, pochodzenie i narodowość.

Dobrze znana historia oczekiwania, zwiastowania, narodzin, potem nauczania i cudów, a wreszcie uwięzienia i śmierci Jezusa zabrzmiewa tu z nową mocą i staje się zaproszeniem, by każdy z nas poczuł się jednym jej bohaterów i posłuchał jego wciąż aktualnego wezwania.

Polecamy także wcześniejszą książkę autorów:
Biblia. Wielkie opowieści Starego Testamentu.

wydawnictwodwiesiostry.pl